

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

16. SLOVNÍ DRUHY NEOHEBNÉ NA 1. STUPNI ZŠ

- Konkrétní výuková témata zařazená do 1. a 2. období ZŠ (vyvozované termíny a jejich vymezení).
- Konkrétní problémy související s výukou tohoto učiva a strategie jejich řešení.
- https://didaktikamj.upol.cz/index.php/studijni_materialy?id=304 (prezentace Slovní druhy neohebné na 1. stupni ZŠ)

Zařazení učiva do RVP ZV

Tvarosloví

- Slovní druhy - můžeme rozdělit do skupin podle toho, jakou skutečnost označují
- Tvary slov

1. období

- Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- Užívá: Mluvením projevu správné gramatické tvary podst. jm., příd. jm. a sloves

2. období

- Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluvením projevu

2. ročník

- Vyjmenuje slovní druhy

3. ročník

- Rozpoznává slova ohebná a neohebná
- Určuje slovní druhy ohebné a neohebné ve větách

Příslovce

Operace s příslovci

- Vymezení, vyhledání, aplikace

Vymezení příslovcí

3. ročník

Příslovce vyjadřují okolnosti dějů (místo, čas, způsob....)
Ptáme se na ně KDE? KDY? JAK?....

VYMEZENÍ PŘÍSLOVČÍ

ÚKOLY:

- Otázky, kterými se ptáme na příslovce, jsou také příslovce.
- Vypiš otázky, na které odpovíš jedním slovem - příslovcem:

Jakí? Kdo? Kterému? Co?
Jak? Kdy? Kolik? Kam?
Čeho? Čím? Komu? Kde?

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

* příslovné spojení - spojím předložky s jménem, zájmenem, číslovkou...
- dohromady, nahoru
(píšeme dohromady)

VYHLEDÁVÁNÍ PŘÍSLOVCÍ

ÚKOLY:

- Najdi příslovce ve skupině slov, ve větě, v textu, na obrázku...
- Najdi co nejvíc příslovci odpovídajících na otázky
Kde? Kam? Kdy? Jak?
- Najdi příslovce ve vyjmenovaných slovech.
- Patří - nepatří.

Škrtni slova, která nepatří do řad. Zapiš ke každé řadě nadřazený výraz.

devět	stý	patery	váš	tisíc	třetí
čtyři	drahá	vysoký	dědečkův	hloupý	bezpečná
chytře	daleko	pozdě	tvrdý	špatně	dlouho

APLIKACE PŘÍSLOVCÍ

ÚKOLY:

- Vyber z nabídky vhodná příslovce a doplň je do vět.
- Vytvoř věty s danými příslovci.
- Doplň jedním slovem podle naznačené otázky:

Na tabuli vidím _____. Když půjdeme do kina. Pavel _____.
utíkal. Pavel utíkal _____. Denně si musíme _____ vyčistit zuby.
Kniha ležela _____. Ondřej potkal svého nejlepšího kamaráda.
Napiš další příslovce, která bys mohl ve větách použít:

vyjmenovaná slova
PO + PŘÍD. SLOV. + PŘÍSLOVCE

- Přídavná jména x příslovce

Předložky

Operace s předložkami

- Vymezení, vyhledávání, aplikace, správné čtení

3. ročník

Předložky stojí před jmény a číslovkami a pomáhají určit jejich pád.

Předložky vyslovujeme dohromady se jmény, ale píšeme zvlášť, jsou to samostatná slova.

Na 1. stupni pracujeme především s předložkami vlastními. - nemohou zastávat funkci jmenového slovesného
druhů (do, na, před)

Čtení - přečti správně předložky s podstatnými jmény

Aplikace - doplň vhodné předložky do vět, vytvoř slovní spojení

Spojky

Zařazení učiva do RVP ZV

Tvarosloví

- Slovní druhy
- Tvary slov

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

1.období

- Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst. jm., příd. jm. a sloves

2.období

- určuje slovní druhy plnovýznamových slova využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

Operace se spojkami

- vymezení, vyhledání, aplikace

Vymezení

3. ročník

Spojky spojují slova nebo věty.

Vyhledávání a aplikace spojek

3. ročník

- vyhledává spojky ve větě

4. ročník

- ve svém projevu používá správných spojovacích výrazů a obměňuje je podle pokynů učitele

5. ročník

- spojí věty vhodným spojovacím výrazem, oddělí věty v souvětí čárkou
- upraví spojení vět v souvětí dle zadání

Vyhledání

- najdi spojky ve větě

Aplikace

- doplň spojky do vět mezi slova
- nahraď vyznačenou spojku jinou spojkou

Částice

Operace s částicemi

- vymezení, vyhledávání vybraných částic, aplikace vybraných částic

Vymezení částic

3. ročník

Částice uvozují věty práci.

Jsou to např. slova at', kéž, necht'.

Jediný slovních druh, který se žáci neučí celý, pouze pár vybraných.

Vyhledávání a aplikace

- najdi částice ve skupině slov, ve větě..., utvoř věty s danými částicemi

DIDAKTIKA ČESKÉHO JAZYKA

OKRUHY PRO DOMÁCÍ PŘÍPRAVU S OSNOVOU A STUDIJNÍMI ZDROJI

Operace s částicemi

- vymezení, vyhledání, aplikace

Vymezení částic

3. ročník

Citoslovce vyjadřují zvuky, city, pocity, nálady...

Vyhledávání a aplikace citoslovcí

- vyhledej citoslovce v souboru slov, ve větách, v textu...
- doplň do věty/ k obrázku vhodná citoslovce
- vyjádři citoslovcem

SLOVNÍ DRUHY NEOHEBNÉ

APLIKACE UČIVA NA PRAVOPIS

◀ PŘÍSLOVEČNÉ SPŘEŽKY

◀ PŘEDLOŽKY × TVAROVĚ SHODNÉ PŘEDPONY

◀ PŘEDLOŽKY S/Z *(kdo s koho)*

◀ ROZDĚLOVÁNÍ VĚT ČÁRKOU; SPOJKY A, I, ANI, NEBO

◀ Ú V CITOSLOVCÍCH